

Foto av vårt gamle bygg i Trondheim må vekk.

Hammerfest var den første by i landet som fikk kommunal elektrisitetsforsyning (1890).

Trondheim hadde på sin side et alvorlig handikap. De dårlige tidene i 1870-årene og senere hadde praktisk talt eliminert byens oversjøiske skipsfart slik at direkteimport med byens egne skip ikke lot seg gjøre. Til gjengjeld støttet kjøpmennene i Trondheim sterkt opp om byens Nordenfjeldske Dampskipsselskap. Ved stortingsbehandlingen av bevilgningen til utvidelse av hurtigruteforbindelsen med Nord-Norge klarte undertiden trønderpolitikere å stikke kjepper i hjulene for Bergen. Den direkte jernbaneforbindelsen med Christiania som var klar i 1880, ga også Trondheim fordeler fremfor Bergen. Mot slutten av 1890-årene fikk Trondheims handel en kraftig oppgang. Den lokale avisen Dagsposten skrev: «Bergens enevelde i Nordland snart en saga blott».

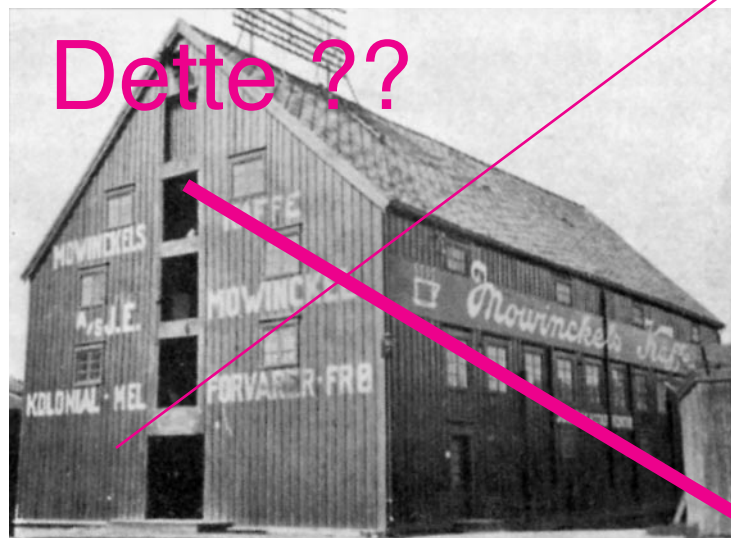
Eneveldet var nok brutt, men grossistene i Bergen ble ikke utkonkurrert. I «Trondheim bys historie» (bd. IV) skriver professor Rolf Danielsen: «Bergenserne maktet i det store og hele å holde sin posisjon – veksten i Trondheims handel på Nord-Norge (var) mer en følge av landsdelens økende varebehov». 11962 kan Birger Mowinckel jr. i et notat konstante-re: «Når det gjelder Nord-Norge har trønderne mistet meget av sitt gamle fotfeste».

Og i 1914 opplevde rivalen nordenfor at konkurrenten Mowinckel fra Bergen etablerte seg nettopp i Trondheim.

Hvor stor firmaet Mowinckels omsetning var på den trøndersk-bergenske «slagmark» i Nord-Norge lar seg ikke helt bestemme.

Den gamle salgsstatistikken er omhyggelig og presist ført, men kodifiseringen av de enkelte områder er noe vanskelig å trenge igjennom. Den tillater oss dog å finne ut andelen av salget i det som kalles NBII – Svolvær, Narvik, Tromsø, Hammerfest,

Vardø og Vadsø. 11916 var den kr. 810.000,- – 9% av totalsalget, i 1917 10%, i 1920 7,5% og i 1922 igjen 10%. (Til sammenligning utgjorde salget i Christiania de to siste årene

A/S J. E. Mowinckels eiendom Nygaten 30 i Trondheim var en viktig base i konkurransen.

henholdsvis 10% og 6,2% av totalen.) NBII dekker tydeligvis ikke hele omsetningen nordpå, så vi har rett til å slutte at nordlandsomsetningen var en viktig del av firmaets virksomhet.

I det nevnte notatet fra 1962 skriver Birger Mowinckel jr.: «I Nord-Norge er det bortsett fra de større lokale grossister samt Håko hovedsakelig MGR (M. G. Riisøen) og A/S J. E. Mowinckel som konkurrerer». Hvor viktig Nord-Norge etter hvert ble for A/S J.

E. Mowinckel går frem av et notat av 5. januar 1964 der det opplyses at «over 50% av vår omsetning» skjer gjennom de nord-norske distriktslagre.

1916					
	Januar	Februar	Mars	April	Mai
N.B. 2	58 520.12	77 541.30	57 821.62	62 559.52	58 011.51
N.B. 1	110 748.41	118 918.95	133 164.92	55 416.16	154 312.57
N.B. 2B	128 145.85	70 821.77	99 150.04	67 328.61	131 116.29
N.B. 2A		107 226.46	107 451.72	82 913.63	86 452.88
N.B. 1	47 446.13	55 617.24	57 327.22	47 910.16	84 011.21
S.B.	13 176.22	9 702.25	17 267.24	11 510.21	19 868.26
S.B. 1	26 182.14	30 439.22	29 801.09	19 920.26	34 712.22
S.B. 2	155 073.72	118 991.21	157 060.16	87 196.52	70 491.24
Østl.	5 026.44	2 441.02	2 712.62	2 712.26	2 816.22
Troms	78 643.27	62 698.73	134 357.10	181 224.22	102 620.22
Noll.	32 755.62				
	656 127.20	654 692.62	796 173.98	587 151.12	740 121.20
		1 310 725.22	2 106 209.17	1 669 051.76	2 404 251.11

Salgsstatistikk distriktsvis 1916.